

ร่าง

พระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. ....

สรุป : มี ๙ หมวด ๑ บทเฉพาะกาล รวม ๙๘ มาตรา

ชื่อหมวด/ส่วน	หน้า
คำนิยาม	๑
หมวด ๑ บททั่วไป	๓
ส่วนที่ ๑ นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐว่าด้วยการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด (มาตรา ๖ - มาตรา ๙)	๓
หมวด ๒ คณะกรรมการเพื่อการจัดการอากาศสะอาด	๕
ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด (มาตรา ๑๐ - มาตรา ๒๐)	๕
ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด (มาตรา ๒๑ - มาตรา ๒๒)	๑๐
ส่วนที่ ๓ คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด และพื้นที่เฉพาะ (มาตรา ๒๓ - มาตรา ๓๑)	๑๒
หมวด ๓ ระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดของประเทศ (มาตรา ๓๒ - มาตรา ๓๙)	๑๕
หมวด ๔ การลดและควบคุมมลพิษในอากาศจากแหล่งกำเนิด	๑๘
ส่วนที่ ๑ มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทสถานที่ถาวร (มาตรา ๔๐ - มาตรา ๔๔)	๑๙
ส่วนที่ ๒ มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทเผาในที่โล่ง (มาตรา ๔๕ - มาตรา ๔๘)	๒๐
ส่วนที่ ๓ มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทยานพาหนะ (มาตรา ๔๙ - มาตรา ๕๓)	๒๑
ส่วนที่ ๔ มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทมลพิษข้ามแดน (มาตรา ๕๔ - มาตรา ๖๒)	๒๒
หมวด ๕ เขตเฝ้าระวังและเขตประสบมลพิษในอากาศ (มาตรา ๖๓ - มาตรา ๖๗)	๒๕
หมวด ๖ เครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด (มาตรา ๖๘ - ๖๙)	๒๘
หมวด ๗ เจ้าพนักงานอากาศสะอาด (มาตรา ๗๐ - มาตรา ๗๑)	๒๙
หมวด ๘ ความรับผิดทางแพ่ง (มาตรา ๗๒ - มาตรา ๗๔)	๓๐
หมวด ๙ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๗๕ - มาตรา ๙๓)	๓๑
บทเฉพาะกาล (มาตรา ๙๔ - มาตรา ๙๘)	๓๓

สำนักงาน ป.ย.ป. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนร่างกฎหมายว่าด้วยอากาศสะอาด

อยู่ในระหว่างการรับฟังความคิดเห็นที่มีต่อร่างพระราชบัญญัติ

ระหว่างวันที่ ๓๐ ต.ค. - ๑๓ พ.ย. ๖๖

ร่าง
พระราชบัญญัติบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อดำเนินการพัฒนาและบูรณาการระบบการบริหารจัดการของทุกภาคส่วนให้เป็นระบบและโดยสอดคล้องกับหลักการพัฒนาย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมให้เกิดระบบการวางแผนและการดำเนินงาน เพื่อลดสาเหตุการเกิดมลพิษที่แหล่งกำเนิด การป้องกันการปล่อย มลพิษ ฝุ่น คาร์บอน ก๊าซเรือนกระจก เข้าสู่สภาพแวดล้อม และชั้นบรรยากาศ การบูรณาการเชิงระบบของการทำงานระหว่างคณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐในทุกระดับ และระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม การบริหารจัดการระบบงบประมาณเพื่อการมีอากาศสะอาด ระบบการบริหารราชการเชิงพื้นที่เพื่อจัดการคุณภาพอากาศในพื้นที่รับผิดชอบ การพัฒนามาตรฐานคุณภาพอากาศ ระบบการประเมินคุณภาพอากาศ ระบบการเฝ้าระวัง ระบบการเตือนภัย และระบบการจัดการในสถานการณ์วิกฤติจากภาวะมลพิษในอากาศ รวมถึงระบบการพัฒนาศักยภาพความรู้เกี่ยวกับการจัดการให้เกิดอากาศสะอาด

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้น

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับทั่วราชอาณาจักร ตลอดจนเขตเศรษฐกิจจำเพาะ เขตไหล่ทวีป และทะเลหลวงที่ประเทศไทยมีสิทธิและหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการเพื่อมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายระหว่างประเทศหรือความตกลงที่ทำกับต่างประเทศ

บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน ในกรณีที่มีกฎหมายว่าด้วย

การใด บัญญัติเรื่องใดไว้โดยเฉพาะแต่มีหลักการหรือมาตรการในการบริหารจัดการแหล่งกำเนิดมลพิษ ในอากาศ หรือกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศ เช่น มาตรฐานควบคุมการปล่อยอากาศเสีย มาตรฐาน ค่าความทึบแสงของฝุ่นละอองหรือเขม่าควันต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ บังคับ

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“อากาศสะอาด” หมายความว่า อากาศที่ไม่มีสารมลพิษ หรือมีสารมลพิษเจือปนอยู่ใน ปริมาณที่ไม่เกินมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด ตามประกาศคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

“มาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด” หมายความว่า ค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ทั่วไป สำหรับการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

“อากาศเสีย” หมายความว่า อากาศที่ระบายนหรือปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิด ที่มีการปนเปื้อน ด้วยสิ่งใด ๆ ที่อยู่ในสภาพเป็นไอเสียด ก๊าซ ควัน ก๊าซ เขม่า ฝุ่นละออง เถ้าถ่าน หรือมลสารอื่นที่มีสภาพ ละเอียดบางเบาจนสามารถรวมตัวอยู่ในบรรยากาศได้ ที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพอากาศ

“ภาวะมลพิษในอากาศ” หมายความว่า สภาวะที่อากาศในบรรยากาศเปลี่ยนแปลงหรือ ปนเปื้อนด้วยมลพิษในอากาศ ซึ่งทำให้คุณภาพอากาศเสื่อมโทรมลง

“แหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศ” หมายความว่า แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทโรงงาน อุตสาหกรรม สถานที่ประกอบกิจการ การก่อสร้าง การเผาในพื้นที่เกษตร การเผาในที่โล่ง ไฟป่า ยานพาหนะ หรือแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศอื่น ๆ รวมทั้งแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรไทย แต่ผลกระทบเกิดในราชอาณาจักรไทย

“การเผาในที่โล่ง” หมายความว่า ไฟไหม้ การเผาไหม้ หรือไฟครุกรุ่นใดๆ ที่เกิดขึ้นในที่โล่ง กลางแจ้ง รวมถึง พื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ ชุมชน ซึ่งทำให้เกิดมลพิษในอากาศ ตามที่รัฐมนตรีกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ประกาศกำหนด

“มลพิษในอากาศข้ามแดน” หมายความว่า มลพิษในอากาศที่มีแหล่งกำเนิดทางกายภาพ ตั้งอยู่ทั้งหมดหรือเพียงส่วนหนึ่งนอกราชอาณาจักรไทย ที่เคลื่อนตัวเข้ามาและเกิดผลกระทบในราชอาณาจักรไทย

“ดัชนีคุณภาพอากาศ” หมายความว่า ค่าตัวเลขหรือเกณฑ์ที่ใช้เป็นตัวแทนของคุณภาพ อากาศ ตามประกาศของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

“ยานพาหนะ” หมายความว่า รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก รถไฟตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางราง เรือตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทย และอากาศยานตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตระบายอากาศเสีย ซึ่งเป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“ค่าธรรมเนียม” หมายความว่า ค่าธรรมเนียมการระบายอากาศเสีย ซึ่งเป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมมลพิษหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า (๑) ส่วนราชการ (๒) รัฐวิสาหกิจ (๓) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (๔) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“เจ้าพนักงานอากาศสะอาด” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานอากาศสะอาดกับ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และยกเว้นค่าธรรมเนียม ออกประกาศ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐว่าด้วยการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

มาตรา ๖ รัฐต้องจัดให้มีระบบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความสะอาดของอากาศ อันเป็น ปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชน และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการเพื่อให้เกิดอากาศสะอาด รัฐจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

สำนักงาน ป.ย.ป. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนร่างกฎหมายว่าด้วยอากาศสะอาด

(๑) จัดให้มีนโยบายในระดับชาติเกี่ยวกับการจัดการให้มีระบบสภาพแวดล้อมเพื่อการบริหารจัดการอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบ สุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๒) การสั่งการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดโดยจะต้องให้ความสำคัญกับสาเหตุพื้นฐานอันเป็นที่มาของ มลพิษในอากาศแต่ละประเภท

(๓) ให้การสนับสนุนการบูรณาการการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตามกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานของรัฐและภาคส่วนอื่น เช่น เอกชนหรือกลุ่มเอกชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นควัน และอากาศเสีย ด้วยการอำนวยความสะดวก การสนับสนุนเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ข้อมูลต่าง ๆ การจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ

(๔) จัดทำมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดตามหลักสากลและพัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบสำหรับการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด เฝ้าระวังและเตือนภัยแก่ประชาชนเกี่ยวกับภาวะมลพิษในอากาศ

(๕) ดำเนินการทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อสร้างความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขภาวะมลพิษในอากาศ รวมไปถึงการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศและระดับนานาชาติ

(๖) ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐเสนอหรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใดก่อให้เกิดความไม่สะดวกหรือล่าช้า มีความซ้ำซ้อนหรือเป็นการเพิ่มภาระการดำเนินการโดยไม่จำเป็น หรือมีปัญหาหรืออุปสรรคอื่นใดที่ทำให้การจัดการเพื่อให้มีระบบ มาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๗) เพื่อเป็นการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน รัฐมีหน้าที่ที่จะต้องแจ้งเตือนหรือให้ข้อมูลที่สำคัญ เกี่ยวกับมลพิษในอากาศที่อาจจะมีผลกระทบต่อประชาชน กำหนดสิทธิในการดูแลรักษาสุขภาพของประชาชนที่ได้รับอันตรายต่อสุขภาพอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษในอากาศโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ประชาชนมีสิทธิ ในการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมลพิษในอากาศที่สำคัญและจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันตนเองและบุคคลอื่น

มาตรา ๗ บุคคลทุกคนมีสิทธิในการได้รับอากาศที่สะอาดสิทธิของบุคคลในการดำรงชีวิตด้วยอากาศสะอาดที่ไม่ส่งผลร้ายต่อสุขภาพ และไม่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากมลพิษในอากาศ ย่อมได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย

มาตรา ๘ เพื่อเป็นการใช้สิทธิในการได้รับอากาศสะอาด ประชาชนทุกคนมีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่สำคัญเกี่ยวกับมลพิษในอากาศและคุณภาพอากาศที่จะส่งผลกระทบต่อตนเอง สิทธิในการเฝ้าระวัง สิทธิในการปกป้อง ป้องกันตนเองและบุคคลอื่นจากภัยอันตรายที่เกิดจากมลพิษในอากาศ สิทธิที่จะรวมตัวเป็นองค์กร กลุ่ม คณะบุคคล หรือเป็นชุมชนเพื่อใช้สิทธิในการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการของรัฐ รวมถึง การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการเพื่ออากาศสะอาด การมีส่วนร่วม

ในการกำหนดแผน การจัดทำแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การติดตามผลการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน รวมถึงติดตามและร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการร่วมแก้ไขสถานการณ์ปัญหามลพิษในอากาศ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดประกาศกำหนด

มาตรา ๙ บุคคลมีหน้าที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษในอากาศที่สร้างผลกระทบต่อบุคคลอื่น รวมถึงมีหน้าที่ในการสนับสนุนและส่งเสริมดำเนินการต่าง ๆ ร่วมกับหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้มีอากาศสะอาด

ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน การพัฒนาอาชีพหรือกิจกรรมทางเศรษฐกิจทางสังคม หรือวัฒนธรรม ที่เป็นสาเหตุของภาวะมลพิษในอากาศ

หมวด ๒

คณะกรรมการเพื่อการจัดการอากาศสะอาด

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด” ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) คณะกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อ
ผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์
และด้านสุขภาพ

(๕) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนภาคประชาสังคมไม่เกินสี่คน

(๖) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนภาคเอกชนไม่เกินสองคน ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ
ในด้านต่าง ๆ ตาม (๔)

ในการประชุมคราวใดที่มีความจำเป็นและสมควรนายกรัฐมนตรีจะสั่งให้เชิญรัฐมนตรี
หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งใดให้มาร่วมประชุมด้วยหรือมาชี้แจงก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าผู้ซึ่งได้รับเชิญ
มาร่วมประชุมเป็นกรรมการในการประชุมคราวนั้นด้วย

ในกรณีไม่มีกรรมการตาม (๔) หรือมีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการนโยบายอากาศ
สะอาดประกอบด้วยกรรมการเพียงเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี

(๓) มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย
ด้านเศรษฐศาสตร์ หรือ ด้านสุขภาพ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกและพ้นโทษมายังไม่ถึงหนึ่งปีในวันที่
ได้รับการสรรหา เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อรายผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๕) เคยถูกไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๒ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งได้อีก แต่จะให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทนหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ หรือมีส่วนได้เสียในกิจการหรือธุรกิจใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรงหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อคุณภาพอากาศ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๒) พิจารณาผลการประเมินการปฏิบัติตามนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดเสนอให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ

(๓) กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

(๔) เสนอแนะมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ ด้านการเงิน การคลัง ภาษีอากร ด้านการส่งเสริมการลงทุน รวมถึงมาตรการอื่นต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อปฏิบัติตามนโยบายและแผนแม่บท

(๕) การพิจารณาประกาศกำหนดเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพิ่มเติมเพื่อการบริหารจัดการอากาศสะอาด ตามข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

(๖) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการอากาศสะอาด กฎหมายต่างๆ ที่มีผลต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษในอากาศ ต่อคณะรัฐมนตรี

(๗) ประสานการทำงานกับคณะกรรมการตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกพิษในอากาศ เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการลดสาเหตุปัญหาหมอกพิษที่แหล่งกำเนิด การจัดทำนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด และกรอบแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

(๘) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่น่าจะปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดอันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(๙) กำหนดมาตรการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษในอากาศ และการพัฒนาคุณภาพอากาศ

(๑๐) กำหนดวิธีการและมาตรการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันเอกสารหรือข้อมูล ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง

(๑๑) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพอากาศ และผลการปฏิบัติงานระบบจัดการมาตรฐาน คุณภาพอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๒) เสนอแนะการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนระบบการจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศ เพื่ออากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของหน่วยงานของรัฐ

(๑๓) เสนอแนะให้หน่วยงานของรัฐกำหนดกลไกและมาตรการสนับสนุนอำนวยความสะดวกแก่การดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบการจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงการให้สิทธิประโยชน์และแรงจูงใจที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบูรณาการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษในอากาศและการพัฒนาคุณภาพอากาศ

(๑๔) แต่งตั้งอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมอบหมาย

(๑๕) กำหนดระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่ให้เป็นการอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด หรือตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๕ การประชุมคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุมถ้าประธานกรรมการและรองประธานไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ให้ กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๖ การประชุมคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ผลการประชุมของคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดถือเป็นข้อยุติ ยกเว้นผลการประชุมที่กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับนี้ว่าต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบ ทั้งนี้ ในการเวียนถามความเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประกอบการนำเสนอคณะรัฐมนตรี ให้ดำเนินการเฉพาะหน่วยงานที่ไม่ได้เป็นกรรมการนโยบายอากาศสะอาด

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมอบหมาย

การประชุมคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งให้นำมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมีอำนาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดส่งเอกสารการสำรวจผลกระทบต่อคุณภาพอากาศ และเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของโครงการและแผนงานของหน่วยงานของรัฐ หรือของบุคคลนั้นมาพิจารณา ในการนี้อาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วยหากเห็นว่าโครงการและแผนงานใดอาจจะทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงต่อคุณภาพอากาศหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม และให้เสนอมาตรการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

ในกรณีที่เอกสารหรือข้อมูลที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดเรียกให้ส่งตามวรรคหนึ่งเป็นเอกสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับความลับอันมีลักษณะเป็นสิทธิบัตรซึ่งได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตรให้คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดกำหนดวิธีการและมาตรการที่เหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้เอกสารหรือข้อมูลเหล่านั้นถูกเผยแพร่สู่บุคคลอื่นใด นอกจากนี้จะต้องใช้เอกสารหรือข้อมูลนั้นเพียงเพื่อวัตถุประสงค์ของมาตรานี้เท่านั้น

มาตรา ๑๙ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด หรือคณะอนุกรรมการ อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำทางวิชาการได้ เมื่อเห็นสมควรและอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง หรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพอากาศหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด อาจมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอมายังคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปได้

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมมลพิษในอากาศ และการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่งซึ่งเป็นเลขานุการหรือผู้แทนของคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขมลพิษในอากาศ คณะละ ๑ ท่าน ได้แก่ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย คณะกรรมการนโยบายและแผนการเกษตรและสหกรณ์ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คณะกรรมการควบคุมมลพิษ คณะกรรมการนโยบายการขนส่งทางบก คณะกรรมการนโยบายการผังเมืองแห่งชาติ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ คณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ คณะกรรมการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการการค้าต่างประเทศ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงาน และประสบการณ์ในด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านสุขภาพ

(๔) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนภาคประชาสังคมไม่เกินสี่คน

(๕) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนภาคเอกชน ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ให้อธิบดีกรมควบคุมมลพิษเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมควบคุมมลพิษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดทำ บัญชีรายชื่อผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ตาม (๓)

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดมาตรฐานและดัชนีคุณภาพอากาศสะอาด

(๒) กำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศ

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดเขตเฝ้าระวังมลพิษในอากาศ และเขตประสบมลพิษ ในอากาศ

(๔) เสนอการประกาศเขตประสบมลพิษในอากาศ สำหรับพื้นที่ที่ประสบปัญหาหมอกพิษในอากาศ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข เกี่ยวกับเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์

(๖) กำหนดรายการและวิธีการที่ประชาชนมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลอันเกี่ยวกับมลพิษในอากาศที่สำคัญ จำเป็น และเป็นปัจจุบันเพื่อประโยชน์ในการป้องกันตนเองและบุคคลอื่น

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๐ (๔)

(๘) เสนอแนะและให้ความเห็นแก่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดเพื่อประกาศกำหนดเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพิ่มเติมเพื่อการบริหารจัดการอากาศสะอาด

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการในการประเมินต้นทุน ความเสียหาย ผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากมลพิษในอากาศ

(๑๐) เสนอแนะต่อหน่วยงานให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติ หรือ คำสั่งใดๆ ที่เป็นอุปสรรค หรือก่อให้เกิดความไม่สะดวกหรือล่าช้า มีความซ้ำซ้อนหรือเป็นการเพิ่มภาระการดำเนินการโดยไม่จำเป็น หรือมีปัญหาหรืออุปสรรคอื่นใดต่อระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

(๑๑) ประสานงานระหว่างคณะกรรมการตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เพื่อควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษในอากาศ

(๑๒) จัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพอากาศของประเทศ ผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขต่อคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

(๑๓) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติภารกิจตามที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดมอบหมาย โดยอย่างน้อยต้องมีคณะอนุกรรมการวิชาการด้านมลพิษในอากาศและคณะอนุกรรมการด้านเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์

(๑๔) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศและแนวปฏิบัติเพื่อถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด หรือตามที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดมอบหมาย

การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิชาการตาม (๑๓) อย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการจำนวนกึ่งหนึ่ง

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด และพื้นที่เฉพาะ

มาตรา ๒๓ ให้มีคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ นายอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หัวหน้าสถานีควบคุมไฟฟ้า หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือหัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ เกษตรจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ ขนส่งจังหวัด โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด และหน่วยงานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร

กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนของภาคเอกชน ได้แก่ ประธานหอการค้าจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด

กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนของภาคประชาสังคม ได้แก่ ประธานกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ประธานสภาองค์กรชุมชนระดับจังหวัด และผู้ที่คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดให้ความเห็นชอบ

สำนักงาน ป.ย.ป. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนร่างกฎหมายว่าด้วยอากาศสะอาด

ให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๔ ให้คณะอนุกรรมการวิชาการ เสนอหลักเกณฑ์ เงื่อนไขสำหรับการจัดตั้ง คณะกรรมการอากาศสะอาดพื้นที่เฉพาะ เพื่อให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดพิจารณา ให้ความเห็นชอบพื้นที่เฉพาะหมายความรวมถึง ขอบเขตพื้นที่ระบบนิเวศ ขอบเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ที่จะได้รับผลกระทบจากมลพิษในอากาศ หรือพื้นที่อื่นใดตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารจัดการ เพื่ออากาศสะอาดให้ความเห็นชอบ

ให้กรมควบคุมมลพิษเสนอให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดพิจารณาแต่งตั้ง คณะกรรมการอากาศสะอาดพื้นที่เฉพาะ เมื่อพบว่า มีสถานการณ์และระดับมลพิษในอากาศ รวมถึงปัจจัยต่างๆ ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้

องค์ประกอบของคณะกรรมการอากาศสะอาดพื้นที่เฉพาะ ให้มีองค์ประกอบตาม ความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

มาตรา ๒๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจแต่งตั้งคณะกรรมการอากาศสะอาดอำเภอ เพื่อสนับสนุน การดำเนินการใด ๆ ที่เป็นอำนาจหน้าที่ของจังหวัด โดยให้เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐที่ผู้ว่าราชการจังหวัด มอบหมายทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการอากาศสะอาดอำเภอ

ให้นำความในมาตรา ๑๕ และ ๑๖ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการอากาศ สะอาดจังหวัด คณะกรรมการอากาศสะอาดอำเภอ โดยอนุโลม

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด หรือคณะกรรมการอากาศสะอาดพื้นที่เฉพาะ มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในอากาศ ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(๒) ออกประกาศกำหนดเขตเฝ้าระวังมลพิษในอากาศตามหลักเกณฑ์ ของ คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด

(๓) จัดทำแผนปฏิบัติการในการบริหารจัดการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตประสมมลพิษ ในอากาศ

(๔) กำหนดแนวทางในการตรวจสอบ กำกับ และควบคุมการประกอบกิจการ กิจกรรมที่ก่อ หรืออาจก่อให้เกิดปัญหามลพิษในอากาศ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในเขตพื้นที่ รับผิดชอบ

(๕) ออกประกาศกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยหรือระบายทั้งอากาศเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

(๖) กำหนดแนวทางในการตรวจสอบ กำกับดูแล การอนุญาต และควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร การเผาในไร่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

(๗) รวบรวมข้อเสนอแนะ และแนวทางในการจัดการคุณภาพอากาศในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด เพื่อประกอบการจัดทำนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

(๘) รวบรวมปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการปรับปรุงระบบจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด เสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด เพื่อประกอบการพัฒนาระบบจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด หรือคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดมอบหมาย

มาตรา ๒๗ การจัดทำและดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในอากาศตามมาตรา ๒๖ (๑) ให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชนและชุมชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการส่งเสริม สนับสนุน และการบูรณาการการทำงานที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในอากาศระหว่างชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐ

มาตรา ๒๘ ให้มีคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานกรรมการ

(๒) ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ผู้แทนกรมควบคุมโรค ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์ ผู้อำนวยการสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสังกัดสภากาชาดไทยในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ

(๓) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนหนึ่งคน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จำนวนหนึ่งคน และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวนหนึ่งคน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

(๔) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดหน่วยงานของรัฐนอกจาก (๓) ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง จำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้ง จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๖) ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานครที่ดำรงตำแหน่งในระดับไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกอง จำนวนไม่เกินสองคน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๙ การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา ๒๘ (๓) (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร ประกาศกำหนด

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานครมีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๖ โดยอนุโลม

มาตรา ๓๑ ให้นำความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการอากาศสะอาดกรุงเทพมหานคร โดยอนุโลม

หมวด ๓

ระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดของประเทศ

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดของประเทศให้คณะกรรมการบริหารจัดการอากาศสะอาด ดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารจัดการอากาศสะอาดของประเทศ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย มาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด ระบบเฝ้าระวังเพื่อคุณภาพอากาศสะอาด ระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ กรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดและแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศ

ให้คณะกรรมการบริหารจัดการอากาศสะอาดมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดในบรรยากาศโดยทั่วไปตามมาตรฐาน

การกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดตามวรรคหนึ่งจะต้องอาศัยหลักวิชาการ กฎเกณฑ์ หลักฐานทางวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัยและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องด้วย

ให้คณะกรรมการบริหารจัดการอากาศสะอาดมีอำนาจปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดในบรรยากาศโดยทั่วไปที่ได้กำหนดไว้แล้วให้เหมาะสมตามความก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และความเปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

มาตรา ๓๓ ให้กรมควบคุมมลพิษ พัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพอากาศและจัดทำระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ เพื่อเป็นโครงข่ายศูนย์กลางในการเชื่อมโยงและรวบรวมข้อมูลคุณภาพอากาศของประเทศ ทั้งข้อมูลพื้นที่ ข้อมูลสถิติ ข้อมูลสถานการณ์คุณภาพอากาศปัจจุบัน ข้อมูลอากาศเสีย ข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ ข้อมูลคาดการณ์ ขอบเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่จะได้รับผลกระทบจากมลพิษในอากาศ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือนภัย และการบริหารจัดการคุณภาพอากาศของประเทศ

มาตรา ๓๔ กรมควบคุมมลพิษมีหน้าที่จัดทำรายงานสถานการณ์ประจำปีของสถานะคุณภาพอากาศ ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ข้อมูลจากสถานีวัดคุณภาพอากาศ ณ จุดต่าง ๆ ที่มีการประมวลผลและแสดงให้เห็นถึงขอบเขตการขยายตัวมลพิษในอากาศแต่ละประเภท และ จากแต่ละแหล่งที่มีการปล่อยมลพิษ โดยเป็นข้อมูลทั้งใน ระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด และในระดับท้องถิ่นต่าง ๆ ทั้งนี้ ข้อมูลในระดับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นต่าง ๆ ให้เป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการให้การสนับสนุนการจัดทำระบบ ฐานข้อมูลต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในแต่ละจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

(๒) ผลการวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์มลพิษที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาต่าง ๆ ที่มีการเฝ้าระวัง ติดตาม แนวโน้มและการพยากรณ์ภาวะมลพิษในอากาศในระดับต่าง ๆ จากระบบฐานข้อมูลที่ได้รับมาจากสถานีวัด

(๓) ระบุพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบจากมลพิษในอากาศที่อยู่ในระดับอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนรวมทั้งระบุกิจกรรม หรือโครงการที่จะเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าวเพื่อการเฝ้าติดตามอย่างใกล้ชิด หรือมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดเป็นกฎหมายที่มีผลบังคับเป็นการเฉพาะพื้นที่

(๔) จัดทำข้อเสนอแนะที่สำคัญและจำเป็นต่อฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อดำเนินการภายใต้ อำนาจหน้าที่ของตน

(๕) ฐานข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับมลพิษในอากาศจากแหล่งต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับคุณภาพของอากาศของประเทศ

มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด จัดทำกรอบแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด

ให้กรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด และแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศ เป็นแนวทางปฏิบัติ การกำกับทิศทางและการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาระบบการจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

การจัดทำกรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ต้องมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการตามกฎหมายต่าง ๆ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากพื้นที่ที่ประสบ

ปัญหาจากมลพิษในอากาศ นักพัฒนาเอกชนที่ดำเนินงานทางด้านสิ่งแวดล้อม หรือทางด้านฝุ่นควัน ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนจากภาควิชาการในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวทางทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแนวทางหลัก

(๒) ระบบ กลไก และแนวทางการขับเคลื่อนระบบการจัดการมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงการจัดสรรงบประมาณการจัดระบบ แรงจูงใจ และการอำนวยความสะดวก

(๓) แนวทางและมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการเพื่อจัดการอากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๔) กลไกการนำกรอบแนวทางทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดไปสู่การปฏิบัติ

(๕) แนวทางและมาตรการพัฒนาบุคลากรในการบริหารจัดการและการควบคุมมลพิษในอากาศ

(๖) การกำหนดภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแผน

มาตรา ๓๖ ให้กรมควบคุมมลพิษจัดให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศภายใต้กรอบแนวทางพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดตามมาตรา ๓๕ รวมถึงกรอบวงเงินงบประมาณที่จะต้องใช้ตามแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศ รวมถึงผลลัพธ์สำคัญที่คาดว่าจะได้รับ

มาตรา ๓๗ แผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศ จะต้องประกอบด้วย

(๑) การจัดทำระบบฐานข้อมูลแบบดิจิทัลของแหล่งกำเนิดมลพิษต่าง ๆ ระดับจังหวัด และให้ขยายไประดับอำเภอตามระยะเวลาที่คณะกรรมการอากาศสะอาดกำหนด

(๒) แนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูลของแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศในรูปแบบดิจิทัลรองรับเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาคุณภาพอากาศ โดยสามารถเชื่อมต่อบริเวณข้อมูลในแต่ละพื้นที่เข้าด้วยกัน พร้อมทั้งให้มีผลการรายงานคุณภาพอากาศได้ทันทีและแม่นยำ

(๓) การกำหนดแผนการลดและจำกัดการปลดปล่อยมลพิษจากแหล่งต่าง ๆ โดยมีการระบุเป้าหมาย จำนวนพื้นที่เป้าหมายของแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศที่ต้องการจะลดการปลดปล่อย ตารางกำหนด แผนกิจกรรมต่าง ๆ และระยะเวลาที่กำหนด

(๔) การกำหนดขอบเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษในอากาศ ในระดับที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนจากแหล่งกำเนิดมลพิษในท้องที่ต่าง ๆ โดยให้มีการติดตั้งเครื่องมือหรืออุปกรณ์เพื่อตรวจวัดและติดตามสถานการณ์คุณภาพอากาศในเขตพื้นที่นั้นด้วย

(๕) การพัฒนาและติดตั้งอุปกรณ์และระบบปฏิบัติการเพื่อติดตามประมวผลผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพอากาศตามมาตรฐาน จากแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศชนิดต่าง ๆ ตาม (๔)

(๖) มาตรการการบังคับใช้กฎหมาย กฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้แผนการลดและกำจัดการปลดปล่อยมลพิษในอากาศของแต่ละแหล่งบรรลุผลตามแผน และกำหนดมาตรการในการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายที่สูงขึ้นสำหรับพื้นที่ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติที่ไม่สามารถดำเนินการลดและกำจัดการปลดปล่อยมลพิษลงได้ตามเป้าหมาย

ในกระบวนการจัดทำแผนการลดและกำจัดการปลดปล่อยมลพิษจากแหล่งต่างๆ ตามมาตรา ๓๗ (๓) ให้กรมควบคุมมลพิษประสานงานกับคณะกรรมการตามกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะมลพิษในอากาศ เพื่อให้จัดส่งโครงการหรือกิจกรรมที่จะดำเนินงานเพื่อการลดสาเหตุปัญหามลพิษในอากาศของแต่ละแหล่งกำเนิดตามความรับผิดชอบของแต่ละคณะกรรมการ เพื่อนำมาประมวผลจัดทำเป็นแผนบูรณาการทั้งในเชิงเนื้อหาและการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ให้แผนปฏิบัติการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนงบประมาณแบบบูรณาการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๓๘ เมื่อมีการจัดทำกรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดตามมาตรา ๓๕ และแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศ ตามมาตรา ๓๗ แล้ว ให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนต่อจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ภายใต้กรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดและแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะมลพิษในอากาศในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ และให้เป็นหน้าที่ตามกฎหมายของจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๙ ให้มีการปรับปรุงกรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดตามมาตรา ๓๕ ในทุกสามปี และมีการปรับปรุงแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศตามมาตรา ๓๗ ในทุกสองปีเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์คุณภาพอากาศและสภาพแวดล้อม

หมวด ๔

การลดและควบคุมมลพิษในอากาศจากแหล่งกำเนิด

ส่วนที่ ๑

มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทสถานที่ถาวร

มาตรา ๔๐ ในการจัดทำระบบฐานข้อมูลคุณภาพอากาศแห่งชาติ ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดจัดทำข้อมูลที่ระบุแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศที่ตั้งอยู่ในระดับจังหวัด และหรือระดับอำเภอไว้ในแผนที่ข้อมูลสารสนเทศของแต่ละจังหวัด รวมทั้งแหล่งกำเนิดมลพิษที่อยู่นอกราชอาณาจักร

การดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดร่วมกับกรมควบคุมมลพิษสนับสนุนข้อมูลการจัดทำ โดยอย่างน้อยต้องมีแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศในแต่ละจังหวัด ดังนี้

- (๑) แหล่งกำเนิดมลพิษจากการเผาป่า
- (๒) แหล่งกำเนิดมลพิษจากพื้นที่เกษตร
- (๓) แหล่งกำเนิดมลพิษจากการเผาในที่โล่ง ซึ่งไม่รวมถึง (๑) และ (๒)
- (๔) แหล่งกำเนิดมลพิษจากยานพาหนะ
- (๕) แหล่งกำเนิดมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม
- (๖) แหล่งกำเนิดมลพิษจากการก่อสร้าง
- (๗) แหล่งกำเนิดมลพิษจากสถานที่ประกอบกิจการ
- (๘) แหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศที่อยู่นอกราชอาณาจักรไทย
- (๙) แหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศอื่น ๆ

มาตรา ๔๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดดังต่อไปนี้

(๑) มาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศ

(๒) ประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศไม่เกินมาตรฐานตาม (๑)

(๓) ประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องจัดทำรายงานการปล่อยอากาศ

การกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ตามมาตรา ๔๑ (๑) จะต้องเป็นไปตามหลักวิชาการ หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ และคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ที่อาจพัฒนาเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งอาจจะกำหนดให้แตกต่างกันตามสภาพสิ่งแวดล้อมหรือการใช้ประโยชน์ในแต่ละพื้นที่ก็ได้

มาตรา ๔๒ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศตามมาตรา ๔๑ (๒) ต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ หรือการจัดการมลพิษด้วยวิธีการอื่นใด เพื่อควบคุมกำจัด ลด หรือขจัดมลพิษ หรือการปล่อยอากาศเสีย ให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศตามมาตรา ๔๑ (๑)

มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๔๑ (๒) ปล่อยทิ้งอากาศเสียออกสู่บรรยากาศ เว้นแต่อากาศเสียที่ปล่อยสู่บรรยากาศจะเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศตามมาตรา ๔๑ (๑)

มาตรา ๔๔ ให้กรมควบคุมมลพิษมีอำนาจเรียกข้อมูลเกี่ยวกับการปล่อยมลพิษในอากาศจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัดเก็บ หรือข้อมูลที่กฎหมายกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ จะต้องทำเป็นบันทึกหรือต้องจัดเก็บ โดยให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองส่งข้อมูลดังกล่าวให้กรมควบคุมมลพิษจัดเก็บไว้เป็นระบบฐานข้อมูลพื้นฐานของคุณภาพอากาศในบรรยากาศของประเทศ

ให้กรมควบคุมมลพิษ จัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบการจัดเก็บข้อมูล ที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ส่วนที่ ๒

มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทเผาในที่โล่ง

มาตรา ๔๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ประกาศกำหนดรายการการเผาในที่โล่ง ที่ห้ามดำเนินการหากไม่ได้รับอนุญาต

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจสั่งการ ประสานงาน หรือบูรณาการให้หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการแก้ไขปัญหา ก่อนเกิดเหตุการณ์เผาในที่โล่ง

และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบถึงมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการแก้ไขปัญหา และผลร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นจากการเผาในที่โล่ง

มาตรา ๔๖ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทเผาในที่โล่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำแนะนำของคณะกรรมการวิชาการ มีอำนาจออกประกาศกำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางในการบริหารการเผาในที่โล่ง

มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้เผาในที่โล่ง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทเผาในที่โล่งในเขตจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางในการบริหารการเผาในที่โล่ง พื้นที่เกษตรกรรม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษในอากาศ โดยกำหนดช่วงระยะเวลาที่จะให้ดำเนินการ ประเภทกิจกรรม พื้นที่ และเงื่อนไขการเผาในที่โล่ง ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ และมีการรายงานผลการปฏิบัติ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางในการบริหารการเผาในที่โล่งตามมาตรา ๔๖

มาตรา ๔๘ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดการเผาในที่โล่งโดยมิได้รับอนุญาต คณะกรรมการ อากาศสะอาดจังหวัดอาจกำหนดมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อจูงใจหรือส่งเสริมการปฏิบัติอย่างถูกต้อง

เพื่อลดปริมาณมลพิษจากการเผาในที่โล่งสำหรับกรณีพื้นที่เกษตร ให้คณะกรรมการอากาศ สะอาดจังหวัดรวบรวมข้อมูลพื้นที่เกษตรที่ขอดำเนินการเผาในที่โล่งในแต่ละปี เพื่อกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมาย บรรจุในแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะมลพิษในอากาศ เพื่อดำเนินการปรับเปลี่ยนชนิดพืช หรือปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการซากเศษวัสดุการเกษตรเป็นแบบไม่เผาต่อไป

ส่วนที่ ๓

มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทยานพาหนะ

มาตรา ๔๙ ยานพาหนะที่จะนำมาใช้จะต้องไม่ก่อให้เกิดมลพิษเกินกว่ามาตรฐานควบคุม มลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๔๑ (๑)

มาตรา ๕๐ ให้เจ้าพนักงานอากาศสะอาดมีอำนาจสั่งให้หยุดยานพาหนะเพื่อตรวจสอบมลพิษ ตามมาตรา ๔๑ (๒)

ในกรณีพบว่ามีการใช้ยานพาหนะโดยฝ่าฝืนมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดตาม มาตรา ๔๙ ให้เจ้าพนักงานอากาศสะอาดออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะนั้นโดยเด็ดขาด หรือจนกว่าจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดตามมาตรา ๔๑ (๑)

มาตรา ๕๑ ในการออกคำสั่งห้ามใช้ ให้เจ้าพนักงานอากาศสะอาดผู้ออกคำสั่งทำ เครื่องหมายให้เห็นปรากฏเด่นชัดเป็นตัวอักษรที่มีข้อความว่า “ห้ามใช้เด็ดขาด” หรือ “ห้ามใช้ชั่วคราว” หรือเครื่องหมายอื่นใดซึ่งเป็นที่รู้และเข้าใจของประชาชนโดยทั่วไปว่ามีความหมายอย่างเดียวกันไว้ ณ ส่วนใด ส่วนหนึ่งของยานพาหนะนั้นด้วย หรือกระทำด้วยวิธีอื่นใดที่สามารถตรวจสอบติดตามได้

การทำและการยกเลิกเครื่องหมายห้ามใช้ตามวรรคหนึ่ง การใช้ยานพาหนะในขณะที่มี เครื่องหมาย ดังกล่าว หรือวิธีการตรวจสอบติดตามอื่นใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด

มาตรา ๕๒ เมื่อเจ้าพนักงานอากาศสะอาดได้ออกคำสั่งห้ามการใช้ยานพาหนะตาม มาตรา ๕๑ แล้ว แต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานอากาศ สะอาดแจ้ง ไปยังนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายที่ใช้ในการควบคุม กำกับ ดูแล ยานพาหนะนั้น แล้วแต่กรณี โดยเร็ว พร้อมด้วยเหตุผล ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบต่อไป

มาตรา ๕๓ เขตท้องที่จังหวัดใดเกิดแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศเกินมาตรฐานคุณภาพ อากาศสะอาด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น ประสานงานกระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อกำหนดมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบกำหนด เพื่อลดมลพิษในอากาศที่เกินมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด

ในเขตท้องที่จังหวัดใด ถ้าพื้นที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของจังหวัดนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า มลพิษในอากาศในพื้นที่นั้น เกินมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาดสูงเป็นพิเศษ ถึงขั้นร้ายแรงหรือรุนแรง จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น มีอำนาจสั่งห้ามการใช้ ยานพาหนะ ประเภท ชนิด ช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ตามความเหมาะสมในพื้นที่นั้น เพื่อลดมลพิษในอากาศ ที่เกินมาตรฐานคุณภาพอากาศสะอาด

ส่วนที่ ๔

มาตรการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทมลพิษข้ามแดน

มาตรา ๕๔ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันภาวะมลพิษในอากาศข้ามแดนให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงการต่างประเทศ มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชน หรือรัฐต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ ในทางวิชาการหรือทางเทคโนโลยีหรือการดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับการป้องกันภาวะมลพิษในอากาศข้ามแดน รวมทั้งจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดเพื่อทราบด้วย

มาตรา ๕๕ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศนอกราชอาณาจักรไทย ที่ก่อให้เกิดหรือมีส่วนก่อให้เกิดภาวะมลพิษในอากาศแพร่กระจายเข้ามาในราชอาณาจักรไทยจนก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในราชอาณาจักรไทย ให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นผู้กระทำความผิดในราชอาณาจักร และต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทน หรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น

ค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง ที่ต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายรายบุคคลแล้ว ให้หมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกี่ยวข้องซึ่งรัฐต้องจ่ายไปกับการบำบัด ขจัด เยียวยา และความสูญเสียหรือเสียหายทางเศรษฐกิจ ทางสิ่งแวดล้อม ทางสุขภาพอนามัยต่อประชาชนและราชอาณาจักรไทย ไม่ว่าจะการแพร่กระจายของมลพิษนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าเกิดจากเหตุสุดวิสัยปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือภัยสงครามที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงหรือป้องกันได้

มาตรา ๕๖ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวน สอบสวน การค้นหาพยานหลักฐานนอกราชอาณาจักรไทย เพื่อการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๕๕ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า

(๑) เจ้าของหรือผู้ครอบครองพื้นที่ที่มีไฟไหม้บนพื้นดินหรือไฟฟ้า โรงเรือน โรงงาน อุตสาหกรรม หรือพื้นที่เกษตร นอกราชอาณาจักรไทย ในช่วงเวลาที่เกิดภาวะมลพิษในอากาศในราชอาณาจักรไทยตามที่ปรากฏในข้อมูลดาวเทียม ข้อมูลความเร็วลมและทิศทางลม และข้อมูลสภาพอากาศทางอุตุนิยมวิทยาอื่นๆ ให้ถือว่าเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศที่ก่อให้เกิดการแพร่กระจายเข้ามาในราชอาณาจักรไทย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้เป็นอย่างอื่น

(๒) การเพิ่มขึ้นของค่ามลพิษในอากาศที่เกินเกณฑ์ของค่าดัชนีคุณภาพอากาศในราชอาณาจักรไทย ในช่วงเวลาที่มีการกระทำผิด ซึ่งมีความสัมพันธ์กับมลพิษในอากาศที่แพร่กระจายเข้ามาในราชอาณาจักรไทยตาม (๑) เป็นการเพียงพอซึ่งถือได้ว่าเป็นการเกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในราชอาณาจักรไทย โดยมิต้องนำสืบถึงความเสียหายอื่นใด เว้นแต่จะเป็นการพิสูจน์เพื่อกำหนดมูลค่าความเสียหายที่ผู้กระทำความผิดต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหาย

(๓) เอกสารหรือสำเนาอันรับรองถูกต้องแห่งเอกสารหลักฐานที่ออกโดยส่วนราชการที่มีอำนาจของรัฐบาลต่างประเทศ ซึ่งแสดงข้อมูลส่วนบุคคล นิติบุคคล หรือทรัพย์สินของบุคคลหรือนิติบุคคล รวมถึงข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หรือหนังสือรับรองการเป็นนิติบุคคล หลักฐานการเป็นเจ้าของหรือครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศ แผนที่ภาพถ่าย หรือเอกสารอื่นใด ให้ถือว่าเป็นเอกสารที่ถูกต้องเชื่อถือได้ เว้นแต่จะพิสูจน์เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๗ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิด นายจ้าง ผู้ว่าจ้าง หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับผู้กระทำความผิด ไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักรไทย จะต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๕๕ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า ตนได้ดำเนินการใด ๆ เพื่อป้องกัน เข้าห้ามปราม หรือขัดขวางมิให้เกิดการกระทำความผิดแล้ว แต่ผู้กระทำความผิดยังคงฝ่าฝืนหรือขัดขืน

ข้อยกเว้นความรับผิดตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้พิสูจน์เป็นอย่างอื่น หากผู้กระทำความผิดเป็นลูกจ้าง ผู้รับจ้าง ตัวแทน ผู้กระทำการแทน บุคคลผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศนั้น

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามที่บัญญัติในหมวดนี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือกระทำการของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบ

ในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษหรือรับผิดชอบใช้ ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายตามที่บัญญัติไว้ในความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๕๙ การกระทำความผิดตามมาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๗ ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดในราชอาณาจักรไทย และให้ศาลแพ่ง ศาลอาญา หรือศาลปกครอง ที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีตามแต่กรณี

มาตรา ๖๐ ผู้เสียหายหรือผู้อาจจะเสียหายที่มีสิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๕๕ และ มาตรา ๕๗ ให้หมายความรวมถึง

(๑) บุคคล นิติบุคคล ชุมชน กลุ่มบุคคล ประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษในอากาศในช่วงเวลาที่มีการกระทำความผิด ไม่ว่าผู้หนึ่งผู้ใด

(๒) หน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๖๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีสำหรับความผิดในหมวดนี้ ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ หรือจะมอบหมายให้พนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวนคนใดทำการสอบสวนแทนหรือให้ร่วมกันสอบสวนก็ได้ โดยให้มีอำนาจออกหมายเรียกบุคคล พยาน

เอกสาร พยานวัตถุที่เกี่ยวข้องมาสืบสวนหรือสอบสวนได้ตามความจำเป็น และมีหน้าที่ประสานงานขอความร่วมมือกับหน่วยงาน บุคคล นิติบุคคลในต่างประเทศ รวมถึงหน่วยงานของกระทรวงการต่างประเทศเพื่อขออนุญาตพยานเอกสาร หลักฐาน พยานบุคคล เข้าสู่กระบวนการสืบสวนสอบสวน ฟ้องร้องดำเนินคดีได้

มาตรา ๖๒ การฟ้องร้องดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๗ ให้มีอายุความ ๑๐ ปีนับแต่วันที่มลพิษในอากาศเข้ามาในราชอาณาจักรไทย เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้กระทำความผิดให้เรียกค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น ที่รัฐต้องจ่ายไปทั้งหมดไปในคราวเดียวกัน

บุคคลที่ได้รับความเสียหายจากผู้กระทำความผิดในความในหมวดนี้ สามารถยื่นคำร้องให้พนักงานอัยการดำเนินการเรียกค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายที่ตนเองต้องประสบมาในคราวเดียวกันกับฟ้องของพนักงานอัยการก็ได้ และให้พนักงานอัยการได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลและค่าธรรมเนียมในการบังคับคดี โดยจะต้องยื่นคำร้องก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาคดี

หมวด ๕

เขตเฝ้าระวังและเขตประสมมลพิษในอากาศ

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่น่าจะปรากฏว่าท้องที่ใดมีข้อมูลแสดงถึงแนวโน้มจะเกิดภาวะมลพิษในอากาศซึ่งอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดมีอำนาจพิจารณาประกาศให้ท้องที่นั้นเป็นเขตเฝ้าระวังมลพิษในอากาศตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดกำหนด

ให้กรมควบคุมมลพิษประมวลส่งข้อมูลผลการเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์มลพิษในอากาศ และผลการคาดการณ์สถานการณ์มลพิษในอากาศให้แก่คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาประกาศให้ท้องที่ใดเป็นเขตเฝ้าระวังมลพิษในอากาศ

เมื่อมีการประกาศให้ท้องที่ใดเป็นเขตเฝ้าระวังมลพิษในอากาศ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ดูแลรับผิดชอบท้องที่นั้น มีอำนาจออกคำสั่งให้บุคคลใดที่เป็นเจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้มีหน้าที่ดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศแห่งหนึ่งแห่งใด ให้ท้องที่จังหวัดควบคุม หรือลดหรือหยุดหรือระงับการกระทำที่อาจก่อให้เกิดภาวะมลพิษในอากาศ และมีอำนาจสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดกระทำหรือร่วมกันกระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการควบคุม ระงับหรือขจัด ภาวะมลพิษในอากาศที่เกิดขึ้น

ความในวรรคสามไม่อยู่ในบังคับมาตรา ๓๐ ของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ให้คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาด กำหนดแนวทาง วิธีการจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด เพื่อให้มีงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติม ที่เพียงพอต่อการดำเนินงานในเขตเฝ้าระวังมลพิษในอากาศ

เพื่อให้มีงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมที่เพียงพอต่อการดำเนินงานในเขตเฝ้าระวังมลพิษในอากาศ ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดสามารถเสนอแผนเร่งด่วนเพื่อขอใช้เงินงบประมาณ จากกองทุนสิ่งแวดล้อมได้แห่งชาติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมกำหนด

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าท้องที่ใดมีภาวะมลพิษในอากาศที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิต และส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างต่อเนื่อง และไม่มีแนวโน้มที่มลพิษในอากาศลดลง หรือเกิดปัญหาซ้ำซาก ต่อเนื่องหลายฤดูกาล ให้กรมควบคุมมลพิษเสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด เพื่อพิจารณาประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นเขตประสบมลพิษในอากาศ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารจัดการอากาศสะอาดกำหนด

เมื่อมีการประกาศให้ท้องที่ใดเป็นเขตประสบมลพิษในอากาศ ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดจัดทำแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษในอากาศ เพื่อประโยชน์ต่อการเร่งรัดจัดการแก้ไขปัญหา ให้เกิดผลสำเร็จโดยเร็ว และมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับมลพิษในอากาศชนิดต่าง ๆ แหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศที่มีอยู่ในเขตประสบมลพิษในอากาศ พฤติการณ์ของการเกิดภาวะมลพิษในอากาศ ที่ร้ายแรง รวมถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจ ทางสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของประชาชน

(๒) จัดทำบัญชีรายละเอียดแสดงจำนวน ประเภท และขนาดของแหล่งกำเนิดมลพิษ ในอากาศที่ได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูลตาม (๑) เพื่อเปรียบเทียบกับระบบข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ย้อนหลัง

(๓) ทำการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานภาพและกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและ จำเป็น สำหรับการลดและขจัดมลพิษ และฟื้นฟูสภาพบรรยากาศในเขตประสบมลพิษในอากาศ รวมตลอดถึง งบประมาณการงบประมาณที่จำเป็นสำหรับการลด ขจัดมลพิษ และฟื้นฟูสภาพอากาศในระยะวิกฤต

ทั้งนี้ ให้แผนปฏิบัติการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนงบประมาณแบบบูรณาการตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๖๕ การปฏิบัติหน้าที่ตามความในส่วนนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ ผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานคร และเจ้าพนักงานอากาศสะอาดเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้เป็น เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อจับกุม ปรามปราม เกี่ยวกับความผิดที่มีโทษทางอาญา

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ดูแลท้องที่ที่ได้ประกาศเป็นเขตประสบมลพิษในอากาศมีอำนาจออกคำสั่งให้บุคคลใดที่เป็นเจ้าของ ผู้ครอบครองหรือผู้มีหน้าที่ดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศแห่งหนึ่งแห่งใดให้ท้องที่จังหวัดหยุดหรือระงับการกระทำที่ก่อให้เกิดภาวะมลพิษในอากาศ และมีอำนาจสั่งการให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดกระทำหรือร่วมกันกระทำใด ๆ อันมีผลเป็นการควบคุม ระงับหรือขจัดภาวะมลพิษในอากาศที่เกิดขึ้น

ความในวรรคสองไม่อยู่ในบังคับมาตรา ๓๐ ของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๖๖ ให้คณะกรรมการวิชาการกักบริเวณควบคุมมลพิษเข้าไปตรวจสอบสาเหตุที่เกิดมลพิษในอากาศในเขตประสบมลพิษในอากาศ พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด และคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ในการกำหนดมาตรการที่เป็นการทั่วไปและมาตรการเฉพาะในเขตประสบมลพิษในอากาศเพื่อป้องกันมิให้เกิดภาวะมลพิษในอากาศต่อไป

ให้คณะกรรมการด้านเครื่องมือเศรษฐศาสตร์เข้าไปศึกษาสาเหตุที่เกิดมลพิษในอากาศในเขตประสบมลพิษในอากาศ และจัดทำข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด เพื่อพิจารณากำหนดรายละเอียด วิธีการนำเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์มาสนับสนุนการจัดการแก้ไขปัญหาในเขตประสบมลพิษในอากาศ

มาตรา ๖๗ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตมลพิษในอากาศในราชการส่วนภูมิภาค และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้กำกับดูแลในราชการส่วนกลาง รวมทั้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำกับดูแลในราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

ให้คณะกรรมการจัดการสะอาดจังหวัดจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษในเขตประสบมลพิษในอากาศ เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดทุก หก เดือน จนกว่าจะมีการประกาศยกเลิกเขตประสบมลพิษในอากาศ

เมื่อมีการเร่งรัดแก้ไขจัดการปัญหาภาวะมลพิษในอากาศจนสถานการณ์มลพิษในอากาศกลับสู่ภาวะปกติแล้ว ให้คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดและกรมควบคุมมลพิษ เสนอผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดเพื่อพิจารณาออกประกาศยกเลิกเขตประสบมลพิษในอากาศ

หมวด ๖

เครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด

มาตรา ๖๘ เครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออากาศสะอาด ได้แก่ เครื่องมือหรือมาตรการเพื่อสร้าง และเพิ่มหรือลดแรงจูงใจ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ในทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกัน บำบัด ขจัด หรือลดมลพิษในอากาศ หรือส่งเสริมให้มีอากาศสะอาด รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงเครื่องมือหรือมาตรการดังต่อไปนี้

- (๑) ภาษีอากรสำหรับอากาศสะอาด
- (๒) ค่าธรรมเนียมการจัดการมลพิษในอากาศ
- (๓) ระบบฝากไว้ได้คืน
- (๔) การกำหนดและโอนสิทธิในการระบายมลพิษในอากาศ
- (๕) การประกันความเสี่ยง
- (๖) มาตรการอุดหนุน สนับสนุน หรือส่งเสริมบุคคลหรือกิจกรรมสำหรับอากาศสะอาด
- (๗) เครื่องมือหรือมาตรการอื่นที่คณะกรรมการนโยบายอากาศสะอาดประกาศกำหนด

โดยคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

มาตรา ๖๙ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘ ให้คณะกรรมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด โดยคำแนะนำของคณะอนุกรรมการเครื่องมือและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ มีอำนาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงาน ปรึกษาหารือ ขอความร่วมมือ หรือเสนอแนะกระทรวง กรม ส่วนราชการ หรือหน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีอากรที่มีผลต่อการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ทุกประเภท ร่วมกันกำหนดแนวทางในการใช้มาตรการทางภาษีอากรในการเพิ่ม หรือลด หรือยกเว้นภาษีอากร เพื่อส่งเสริมอากาศสะอาด ภาษีอากรเพื่ออากาศสะอาดตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ ภาษีอากรทุกประเภท ที่เรียกเก็บเพิ่มขึ้น ลดลง หรือยกเว้นให้แก่บุคคล คณะบุคคล สถานประกอบการ กิจกรรม หรือกิจกรรมใดๆ ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น เพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด

(๒) ประกาศกำหนดแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียม และกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการและอัตราค่าธรรมเนียมเพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศ ตามที่ประกาศ เสียค่าธรรมเนียมเพื่อเป็นเงินที่ใช้ดำเนินการบริหารจัดการในด้านต่างๆ เพื่ออากาศสะอาด

(๓) ประกาศ ชนิด ประเภท ลักษณะของสินค้า และหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการสำหรับเรียกเก็บเงินเพิ่มเมื่อซื้อหรือรับโอนสินค้าใดๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออากาศสะอาด และการได้รับเงินคืนเมื่อนำสินค้านั้นมาคืนหรือนำไปกำจัดตามเงื่อนไข เพื่อปฏิบัติตามระบบฝากไว้ได้คืนตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) พิจารณานำระบบการกำหนดสิทธิและการโอนสิทธิในการระบายมลพิษในอากาศมาใช้ทั่วราชอาณาจักร หรือท้องที่ที่กำหนด และกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และรายละเอียดวิธีการเกี่ยวกับระบบการกำหนดสิทธิและการโอนสิทธิในการระบายมลพิษในอากาศ เพื่อการจำกัดปริมาณมลพิษในอากาศในราชอาณาจักร

(๕) ประกาศกำหนดประเภทของกิจการที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศ ซึ่งอาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อมาตรฐานคุณภาพอากาศ หรือก่อให้เกิดอากาศเสีย หรือต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ ที่ต้องจัดให้มีหลักประกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม เว้นแต่เป็นกรณีที่มีการกำหนดให้กิจการนั้นต้องจัดให้มีหลักประกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และให้ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข จำนวนเงิน วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้มีและการถอนคืนหลักประกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ การวางหลักประกันความเสียหายต้องกระทำก่อนการอนุญาตประกอบกิจการ และเมื่อการประกอบกิจการสิ้นสุดลง ผู้ประกอบกิจการมีสิทธิถอนคืนประกันภัยหรือได้รับหลักประกันคืน

(๖) ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับมาตรการช่วยเหลือ อุดหนุน สนับสนุน หรือส่งเสริมบุคคล กลุ่มบุคคล นิติบุคคล หน่วยงาน หรือส่วนราชการ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการใดๆ เพื่อการลดสาเหตุของมลพิษในอากาศที่แหล่งกำเนิด การป้องกัน การบำบัด ขจัด การจัดการแก้ไขปัญหามลพิษในอากาศ รวมทั้งการดำเนินการใดๆ สำหรับอากาศสะอาดตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๗

เจ้าพนักงานอากาศสะอาด

มาตรา ๗๐ ให้เจ้าพนักงานอากาศสะอาดมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศตามหมวด ๔ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูลการปล่อยมลพิษในอากาศจัดส่งข้อมูลการปล่อยมลพิษในอากาศให้กับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๗๑ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานอากาศสะอาดมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ อากาศ การกำหนดหลักเกณฑ์ของการกำหนดแหล่งกำเนิดมลพิษในอากาศ

(๒) เข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของอาคารหรือสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบ ควบคุม หรือสั่งให้ยุติการกระทำที่ก่อให้เกิดมลพิษ ในอากาศ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถ ดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

การดำเนินการตาม (๒) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดในการ ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานอากาศสะอาดตาม (๒) ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

หมวด ๘

ความรับผิดทางแพ่ง

มาตรา ๗๒ ผู้ครอบครอง ผู้ใดก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดของการรั่วไหล หรือ แพร่กระจายของมลพิษในอากาศอันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัย หรือ เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของรัฐเสียหายด้วยประการใด ๆ ผู้นั้นมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหม ทดแทน หรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น ไม่ว่าจะการรั่วไหล หรือแพร่กระจายของมลพิษในอากาศนั้นจะเกิดจากการ กระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าอันตรายหรือความเสียหายนั้นไม่ได้ เกิดขึ้นหรือเป็นผลจากการรั่วไหลหรือการแพร่กระจายของมลพิษ หรือพิสูจน์ได้ว่ามลพิษเช่นว่านั้น เกิดจาก เหตุสุจริตหรือเกิดจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำของบุคคลอื่น

มาตรา ๗๓ ผู้ใดกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดให้เกิดภาวะมลพิษในอากาศ โดยมีขอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐ หรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้นั้นต้องรับ รับผิดใช้ค่าเสียหายหรือซ่อมแซมหรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ ที่เสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือใกล้เคียงสภาพเดิม ไม่ว่าจะการกระทำนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นเกิดจากเหตุสุจริตหรือเกิดจาก การกระทำหรือละเว้นการกระทำของบุคคลอื่น

มาตรา ๗๔ ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายตามมาตรา ๗๒ ให้หมายความรวมถึงค่าใช้จ่าย ทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการที่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐรับภาระซึ่งค่าใช้จ่ายที่ได้ใช้จ่ายไปจริงเพื่อยับยั้งเหตุแห่ง ความเสียหาย ขจัดมลพิษที่เกิดขึ้น และการฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่เสียหายไป

ให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือใกล้เคียงสภาพเดิมในกรณีที่ไม่อาจฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติส่วนหนึ่งส่วนใดให้กลับคืนสู่สภาพเดิมได้ ให้ชำระเป็นค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายตามมูลค่าของคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ ที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น

หมวด ๙
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๕ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษใดฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๒ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๗๖ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๗๗ บุคคลใด หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษใด ฝ่าฝืนมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๗๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๗๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานอากาศสะอาดตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๑ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๘๐ ผู้ใดกระทำโดยเจตนาหรือโดยประมาท ปล่องทิ้งอากาศเสีย ทำให้รั่วไหลหรือแพร่กระจายอากาศเสียที่ยังไม่ได้ทำการบำบัดให้มีคุณภาพตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดในมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดระยะเวลาที่ไม่ได้ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือหยุดหรือระงับการกระทำนั้น

มาตรา ๘๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานเพื่อความอากาศสะอาดตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๘๒ ผู้ใดไม่จัดให้มีหลักประกันความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๖๙ (๕) มีมีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๘๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัดหรือคณะกรรมการอากาศสะอาดพื้นที่เฉพาะ ตามมาตรา ๒๖ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๘๔ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อขวางการกระทำตามคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๖๓ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อขวางการกระทำตามคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง เป็นผู้ซึ่งก่อให้เกิดการแพร่กระจายของมลพิษหรือก่อให้เกิดภาวะมลพิษ และการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหรือข้อขวางดังกล่าวนั้น ส่งผลต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือต่อทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐเป็นอันมาก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือมีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการปล่อยอากาศเสีย ตามมาตรา ๔๑ (๓) มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๘๖ ผู้ใดแพร่หรือไขข่าวที่ไม่เป็นความจริงเกี่ยวกับอันตรายจากแหล่งกำเนิดมลพิษใด โดยมีเจตนาที่จะทำลายชื่อเสียงหรือความไว้วางใจของสาธารณชนต่อการดำเนินกิจการโดยชอบด้วยกฎหมายของแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากการแพร่หรือไขข่าวตามวรรคหนึ่งกระทำโดยการประกาศโฆษณาหรือออกข่าวทางหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อสารมวลชนอย่างอื่น ผู้กระทำควมผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ห้าปีหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๗ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษใด ฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสองล้านบาท และชำระค่าปรับเป็นพินัยอีกไม่เกินวันละหนึ่งล้านบาท โดยให้โทษปรับเป็นพินัยอย่างสูงรวมกันไม่เกินห้าสิบล้านบาท

มาตรา ๘๘ ผู้ใดเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิด นายจ้าง ผู้ว่าจ้าง หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับผู้กระทำความผิด ตามมาตรา ๕๗ มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยในอัตราเช่นเดียวกันตามมาตรา ๘๗

มาตรา ๘๙ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเปรียบเทียบในเขตกรุงเทพมหานครหรือในส่วนภูมิภาคได้ตามความเหมาะสม

คณะกรรมการเปรียบเทียบแต่ละคณะให้มีจำนวนสามคน และต้องแต่งตั้งจากผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้ง อีกได้

การพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ การประชุม และวิธีพิจารณาของคณะกรรมการ เปรียบเทียบให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๙๐ ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบและค่าปรับเป็นพินัยตามความในหมวดนี้ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้นำส่งเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มาตรา ๙๑ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับหรือโทษจำคุกไม่เกินสองปี ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้

ในกรณีที่พนักงานสอบสวน หรือเจ้าพนักงานอากาศสะอาด พบว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง และบุคคลนั้นยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานอากาศสะอาดแล้วแต่กรณี ส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นแสดงความยินยอมให้เปรียบเทียบ

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๙๒ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิด ของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่ง รับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือ กระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้อง รับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๙๓ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดไม่เสียค่าธรรมเนียมการจัดการมลพิษทางอากาศ ตามมาตรา ๖๙ (๒) มีความผิดทางพินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินห้าแสนบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๙๔ บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่ใช้บังคับอยู่

ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙๕ ภายในเก้าสิบวันนับแต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้มีการจัดทำนโยบายและแผนแม่บทการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาดที่ปลอดภัยต่อระบบสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๙๖ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้มีการจัดทำกรอบแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ตามมาตรา ๓๕ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและเชื่อมโยงกับนโยบายสำคัญของประเทศ

มาตรา ๙๗ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาภาวะมลพิษในอากาศในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ตามมาตรา ๒๖

มาตรา ๙๘ ภายในระยะห้าปีแรก นับแต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้สำนักงบประมาณสนับสนุนงบประมาณแบบบูรณาการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี